

Samhällsbyggnad

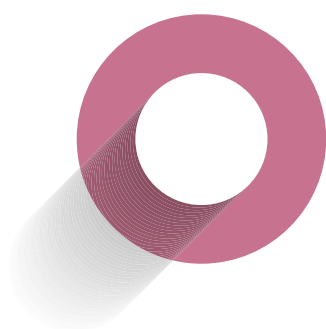
Teknisk chef, Jonas Gunnberg

- 90 VERKSAMHETSBEKRIVNING
- 91 VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET
- 93 DRIFTBUDGET
- 94 INVESTERINGSBUDGET
- 95 NYCKELTAL
- 96 MÅLUPPFYLLELSE

Samhällsbyggnad

Sektor samhällsbyggnad innefattar verksamhetsområden för fastighet, gata, kost och lokalvård, kultur och fritid samt samhällsbyggnad övergripande.

**Lokalvården
i Grums kommun
har sedan 2014
årligen uppfyllt
kraven i miljö-
ledningssystemet
Svensk Miljöbas.**

VERKSAMHETSBEKRIVNING

Samhällsbyggnad övergripande

Innefattar teknisk chef, skogsfastigheter och arrenden.

Kultur och fritid

Verksamhetsområdet innefattar bibliotek, kultur, badhus, sporthall, idrottsanläggningar, båthamnar, badplatser, motionsspår, friluftsliv, Grums idrottspark, samlingslokaler, vandringsleder och fritidsgård.

I verksamheten ingår bidrag till en rad olika organisationer och föreningar, inklusive bidrag för skötsel och drift av idrottsanläggningar.

Områdeschef för kultur och fritid har även samordningsansvar för folkhälsofrågor i Grums kommun.

Kost och lokalvård

Kost och lokalvård ansvarar för matproduktion och lokalvård inom Grums kommun.

Kostenheten har två tillagningskök och 13 mottagningskök. Centralköket på Jättestensskolan lagar mat till alla skolor och förskolor utom Borgviks förskola (som har eget tillagningskök), samt till en del av kommunens äldreomsorg.

Lokalvårdsenheten ansvarar för lokalvård i kommunens fastigheter och för några externa kunder.

Fastighet

Område fastighet ansvarar för drift, underhåll och investeringar avseende kommunens fastighetsbestånd.

Gata

Område gata ansvarar för ett flertal verksamheter, bland annat skötsel av gator, vägar och utemiljö, snöröjning, dricksvatten och avlopp, skog, avfallshantering, maskinpark, bilpool och verkstad.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

Kultur och fritid

Grums fritidsgård öppnade upp sin ordinarie verksamhet efter sommaren. Satsningen på motorburen ungdom har varit lyckad och har uppmärksammats av andra kommuner i Sverige. Fritidsgården hade också öppet under julafton och hade ett flertal besökare.

Fritidsgårdens föreståndare är kontaktperson för kommunens brottsförebyggande arbete. Under våren har en arbetsgrupp bildats tillsammans med polis och räddningstjänst som bland annat påbörjat ett tematiserat kartläggningsarbete som är uppföljningsbart år efter år. Gruppen har tagit fram ett lokalt kartläggningsverktyg för otrygghet samt arbetat fram foldern "Trygg i Grums".

Grums bad och sport öppnade upp sin verksamhet för allmänheten igen efter sommaren efter att ha varit stängd i över tio månader.

Projektet Värmland läser stöttade under 2020 sex läsfrämjande insatser i länet. Ett av dem, Stärkta biblioteks högläsningprojekt - Grums bibliotek, vann en tävling som anordnats 2021. Prispengarna var 25 000 kronor och gick till fortbildning för olika verksamheter inom Grums kommun. Grums bibliotek deltog även som föreläsare på Bokmässan i Göteborg.

Föreläsningen handlade om högläsningprojektet och biblioteket blev även inbjudna till riksdagen för att prata om projektet i januari 2022.

Under 2021 startade biblioteket upp två projekt finansierade av Kulturrådet, Demokratiprojektet och Bokstart.

Folkhälsoprojektet Tillitsbyrån fortgår och fördjupade analyser pågår i samarbete med Region Värmland.

Ett nycirkusresidens genomfördes under vintern 2021 i samarbete mellan Grums kommun och cirkusartisten Sara Jane.

Det pågår ett tvåårigt dansresidens som heter TRAKT och genomförs i samarbete med Grums kommun. Projektet finansieras av Jordbruksverket och Leader Närheten. Syftet med TRAKT är att producera närodlat scenkonst och danspedagogik på landsbygden för lokala invånare.

Kost och lokalvård

Verksamheten har påverkats mycket av coronapandemin med hög personalförbrukning och brist på vikarier. Under hösten genomfördes en utbildning om teambildning för all personal. I november reste personalen till Ecocentrum i Göteborg och blev utbildade i grundläggande miljökunskap vilket är ett krav för vår miljödiplomerings.

En utbildningsdag i att odla grönsaker för elever, pedagoger och kökspersonal ordnades på Södra skolan i maj. Grönsakerna användes sedan i matlagningen på skolan. Syftet är att barnen ska lära sig hur mat produceras och att smaka och äta olika grönsaker.

En risk- och sårbarhetsanalys för kostenheten har gjorts med stöd av räddningstjänsten. Arbetet har resulterat i en krispärm som finns i varje kök att användas i händelse av kris.

Upphandling av färskt närproducerat bröd pågår. Det har påbörjats en upphandling av mejeri och målet är att kunna teckna avtal med ytterligare en närproducent under 2022.

Kökspersonalen på Jättesten har deltagit i en tävling där syftet var att skapa Sveriges bästa vegetariska servering. De tog hem första pris vilket var en konsert med Hasse Kvinnaböske Andersson. I oktober kunde den genomföras i Sveaparken i strålande solsken. Eleverna kom i omgångar och lyssnade samtidigt som de serverades wraps med grönsaksfyllning. Aktiviteten blev mycket uppskattad.

Fastighet

Område fastighet arbetade med ombyggnationen av Jättestenskolans kök. Renoveringen blev mer omfattande än ursprunglig plan på grund av att det var fukt i konstruktionen. För att torka ur den var slipsatsen som ligger ovanpå betongplattan tvungen att avlägsnas samt kylrummen demonteras. Detta medförde att tidplanen fördröjdes samt att kostnaden blir högre.

Ett av husen tillhörande Slottsbrons skola totalförstördes av en brand i mitten juni. Försäkringsbolaget är inkopplat, dock går det inte att i dagsläget utesluta att det kommer att medföra extrakostnader. Verksamheten bedrivs nu i tillfälliga moduler och ett förfrågningsunderlag håller på att tas fram för att kunna göra en upphandling på en ny byggnad.

En vattenskada i Slottsbrons gymnastikhall inträffade under sommaren och arbete pågår för att återställa fastigheten. Omklädningsrummen

kommer att kompletteras med golvvärme samt en luft-/vattenvärmepump för att minska energiförbrukningen.

På Edsholms äldreboende har solpaneler monterats som beräknas kunna leverera cirka 35 000 kWh/år. Byggnaden har även försetts med frikyla i ventilationen för att möjliggöra en behaglig temperatur under den varmaste tiden på året. Kylan tas från energibrunnarna som värmepumparna använder vilket medför att energiförbrukningen inte kommer påverkas.

Gata

Verksamheten har bedrivits och löpt på enligt planering och budget.

Ett antal investeringsprojekt på vatten- och avloppsledningsnätet har genomförts. Både mindre och större reparationer har varit nödvändiga på avloppsreningsverksamheten med reningsverk och pumpstationer. Verksamheten har ett stort underhållsbehov.

Inom avfallshanteringen har en utredning om gemensam insamling av hushållsavfall genomförts tillsammans med Karlstad, Kil, Hammarö och Forshaga. Resultatet av utredningen blev att det i nuläget inte är aktuellt med gemensam insamling. Grums, Hammarö och Forshaga samverkar fortsättningsvis kring införande av insamlingssystem för matavfall.

DRIFTBUDGET

Uppföljning och prognos

	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget	Avvikelse
	2020	2021	2021	2021	2021	2021
Driftbudget, tkr						
Samhällsbyggnad övergripande	-987	3 063	3 916	853	1 362	509
Kultur och fritid	21 264	2 973	23 538	20 565	20 574	9
Kost och lokalvård	1 365	22 642	22 754	112	193	81
Fastighet	593	44 181	46 703	2 522	2 725	203
Gata	21 060	51 243	74 341	23 098	22 478	-620
Summa	43 295	124 102	171 252	47 150	47 332	182

AVVIKELSEFÖRKLARINGAR

Samhällsbyggnad övergripande

Skogen har gett ett överskott på grund av att kommunen har sålt en avverkningsrätt.

Kultur och fritid

Område kultur och fritid har underskott på badhuset och verksamheten i Gruvan även idrotts- och fritidsanläggningar har också ett underskott på grund av ökade energikostnader samt reparation kylrum ishall. Det har dock kunnat vägas upp mot inställda evenemang inom och återhållsamhet i verksamheterna.

Kost och lokalvård

Kost och lokalvård har trots svåra förhållanden på grund av covid-19 med frånvarande personal

och svårighet att få vikarier, med bra planering och hårt arbete gått enligt budget.

Fastighet

Område fastighet gör ett överskott som till viss del beror på att kostnaden för snö- och halkbekämpningen blev lägre än budgeterat samt att verksamheten har haft en allmän återhållsamhet.

Gata

Resultatet för område gata beror till största del på att vintervägunderhållet inte överskred sin budget. Även en allmän återhållsamhet inom verksamheten ligger till grund för resultatet.

Redovisat underskott beror på att området har fått 754 tkr beviljade i särskilda medel för att köpa ut ett antal leasingbilar under året.

INVESTERINGSBUDGET

Tkr	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse
Städmaskin	100	100	-
Investering sporthall	136	500	364
Utemiljö skolgårdar	233	250	17
Energiinvesteringar	350	350	-
Jättestenskolans kök	4 853	7 800	2 947
Edsholm ÄBO frikyla	349	400	51
Beläggning	369	357	-12
Vägbelysning	203	100	-103
Bangård	750	782	32
Hållplats Sveag/Björknäsg	51	790	739
GC-väg Grums-Vålberg	-	750	750
Lindövägen förprojektering	103	250	147
VA-sanering Malöga	884	3 206	2 322
Åtgärd avloppsreningsverk	713	896	183
Uttagsrätter dricksvatten	17	300	283
VA-sanering 2021	972	1 500	528
Traktor	596	600	4
Verksamhetsbil VA	-	300	300
Källsortering matavfall	-	2 000	2 000
Summa	10 679	21 231	10 552

Avvikelseförklaring investeringsbudget

Investeringsprojekten för bad och sport samt Jättestenskolans kök kommer att pågå även under 2022 och kvarvarande investeringsmedel kommer att flyttas med.

Projektet med vägbelysning har erhållit ett investeringsbidrag på cirka 70 tkr som gör att det projektet slutar med ett underskott på 30 tkr.

Bangårdsprojektet har pågått under åren 2019-2021 och har en total kostnad på 1 967 tkr vilket är cirka 32 tkr lägre än budget.

Projektet hållplats Sveag/Björknäsg är avslutat och har kunnat genomföras till stor del i egen regi vilket har gett än lägre kostnad än budgeterat. Projektet har pågått under 2020-2021 och den totala kostnaden blir 895 tkr vilket är cirka 739 tkr lägre än budgeterat.

GC-väg (gång- och cykelväg) Grums-Vålberg är ännu inte påbörjat. Trafikverket driver projektet och avser att påbörja det under 2022.

Projektet Lindövägen fortsätter under 2022.

Projekten inom VA-sanering löper på enligt plan och kommer att löpa på de närmaste åren.

Verksamhetsbil VA kommer att genomföras under 2022 på grund av långa leveranstider av fordon.

Källsortering matavfall kommer att genomföras under 2022 och 2023.

Totalt kommer 9 815 tkr att behöva föras över till 2022 för pågående projekt.

Foto: Roger Borgelid Visit Värmland

NYCKELTAL SAMHÄLLSBYGGNAD

Nyckeltal	2020	2021
Antal utlån, samtliga media, bibliotek	52 755	40 588
Antal betalda besök på bad och sport	20 770	12 219
Antal besök på fritidsgården	3 665	2 500
Antal lunchportioner / dag	1 509	1 455
Antal specialkost / dag	99	136
Antal städtimmar / månad	2 638	2 800
Kostnad för skadegörelse i tkr	353	248
Egenproducerad elenergi, Mwh*	54	60
Hushållsavfall till förbränning kg/invånare*	227	275

MÅLUPPFYLLELSE KULTUR OCH FRTID

Verksamhetsmål 2020-2022	Konkreta mål 2021	Måluppfyllelse
Friskare invånare och utvecklad folkhälsa	Folkhälsoprojektet Tillitsbyrån, folkhälsa Grums startas upp	✓ Målet uppfyllt
<p>Kommentar: Grums kommun, Region Värmland och Samordningsförbundet Samspelet samarbetar i pilotprojektet. Målet är att förbättra folkhälsan i Grums kommun. Projektet kommer att pågå i 5 år. Projektet fortgår, flera arbets- och projektgrupper har startats upp och fortsatt kartläggning av folkhälsan pågår.</p>		
En jämställd kultur- och fritidsverksamhet	Genomlysning av omarbetning av villkor och kriterier för Grums kommuns bidragsgivning till idrotts- och fritidsföreningar	✓ Målet är uppfyllt
<p>Kommentar: Genomlysningsarbetet med bidragsgivning Grums kommun är genomfört.</p>		

MÅLUPPFYLLELSE KOST OCH LOKALVÅRD

Verksamhetsmål 2020-2022	Konkreta mål 2021	Måluppfyllelse
All upphandling bör genomföras på sådant sätt att kommunens närmiljö och närproducerat gynnas	Avtal skrivs med minst en närproducent av livsmedel	✓ Målet uppfyllt
<p>Kommentar: Avtal tecknas under 2021. Avtal har skrivits med Skafferier Värmland gällande potatis och rotfrukter som är odlade i Värmland.</p>		
Alla matgäster ska känna matglädje och må bra av maten	Mängden koldioxidekvivalenter som livsmedelsinköpen genererar minskas. Att minska mängden CO ₂ e innebär en övergång till livsmedel som också är bra för hälsan	● Målet delvis uppfyllt
<p>Kommentar: Mängden koldioxidekvivalenter mäts som livsmedelsinköpen genererar och minska dessa med 0,2 kg per kg livsmedel per upphandlingsperiod (4 år). Mängden koldioxidekvivalenter är från 1 oktober 2020 fram till 31 augusti 2021, 1,56 CO₂e per kilo livsmedel. Startdatum för mätning är 1 oktober eftersom avtalsperioderna startar då.</p>		

MÅLUPPFYLLELSE FASTIGHET

Verksamhetsmål 2020-2022

Vid renovering och nybyggnation bör miljö och hållbarhetstänket beaktas

Konkreta mål 2021

Den totala energiförbrukningen i kommunens fastighetsbestånd ska sänkas

Måluppfyllelse

✔ Målet är uppfyllt

Kommentar: Område fastighet har utfört energideklarationer med åtgärdsförslag för samtliga fastigheter. Vi har under året installerat solpaneler på Edsholms äldreboende för att minska energi- och miljöbelastningen. Frikyla har installerats för på Edsholms äldreboende för en bättre inomhusmiljö under sommaren. Fönsterbyten har utförts på en skolbyggnad i Slottsbron.

Välskötta kommunala fastigheter

Underhållsplaner för kommunala fastigheter tas fram

✔ Målet är uppfyllt

Kommentar: Plan är framtagen och åtgärder har utförts enligt plan. Underhållet sker enligt plan.

MÅLUPPFYLLELSE GATA

Verksamhetsmål 2020-2022

Klimatanpassa fordonsparken

Konkreta mål 2021

Klimatpåverkan från kommunens fordon minskas

Måluppfyllelse

✔ Målet är uppfyllt

Kommentar: Åtgärder utifrån genomförd utredning. Översyn av fordonsparken fortgår löpande. Bilantalet har minskats och bilar har bytts ut. Sex hybridbilar el/bensin har köpts in och används inom hemtjänsten.

Tilltalande och trygga utomhusmiljöer

Belysningssituationen vid övergångsställen förbättras

✔ Målet är uppfyllt

Kommentar: Åtgärder genomförts med hjälp av statlig medfinansiering.

Införa källsortering av matavfall

Påbörja införande av källsortering av matavfall

● Målet är delvis uppfyllt

Kommentar: Påbörja det praktiska arbetet med upphandlingar, information med mera. Arbetet är påbörjat.

UNDERSKRIFTER

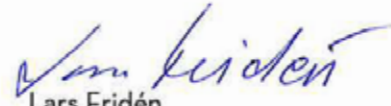
Kommunstyrelsen i Grums kommun 2022-03-22

Malin Hagström
Ordförande

Tomas Nilsson

Lars Fridén

Ulrika Nilsson

Anders Leander

Erivan Waysi

Marianne Lidbäck

Rafi Mirza

Judith Kisch

Ulrika Jacobs

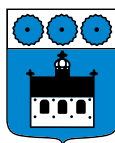
Louise Jarl

Solveg Svendsen

Birgit Stureson

GRUMS KOMMUN

Grums kommun, 664 80 Grums. Telefon 0555-420 00. www.grums.se